

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	8 april 2021	TEAM	VNL
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-1347	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	822341F5	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	29 oktober 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart plangebied - locaties en aantallen nest- en verblijfplaatsen - Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	DB ontheffing ruimtelijke ingrepen Oude Brandenburgerweg 67 te Bilthoven

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 29 oktober 2020 van Bureau Ontwerp en Omgeving, namens de gemeente De Bilt om ontheffing in het kader van artikel 3.8. van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en de Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van (de) artikelen 3.5, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren, en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, voor de periode vanaf de verzenddatum van de ontheffing tot en met 31 december 2025.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gebied Oude Brandenburgerweg 67 te Bilthoven. De werkzaamheden hebben betrekking op de sloop van een oud zwembad en de nieuwbouw van woningen ter plaatse. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode vanaf de verzenddatum van de ontheffing tot en met 31 december 2025.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 30 maart 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5, van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering**

In de omgeving en in het plangebied is de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Gedurende het onderzoek zijn er aan de Oude Brandenburgerweg 67 te Bilthoven in totaal twee paarverblijfplaatsen aangetroffen

van de gewone dwergvleermuis. Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de gewone dwergvleermuis worden verstoord en worden voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield.

Werkzaamheden en (preventieve) maatregelen

Om de negatieve effecten van de werkzaamheden zoveel mogelijk te verzachten worden mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn (blijkens het activiteitenplan en de aanvullende beantwoording), ruim voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis geplaatst, op hiervoor geschikte locaties in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is de gewenningsperiode voor paarverblijf (6 maanden) gerespecteerd conform het kennisdocument. De tijdelijke verblijfplaatsen zijn bovendien geplaatst in verschillende windrichtingen en hebben hierdoor een variabel microklimaat. De huidige verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, dit gebeurt buiten de kwetsbare paarperiode. Tevens worden er voldoende permanente geschikte alternatieve verblijfplaatsen voor de soorten geplaatst op hiervoor geschikte locaties (betreffende 8 inmetselekasten van Vivara pro type IB VL 05, 06 of 08 op verschillende windrichtingen/oriëntaties, zie bijlage 5). De voorgestelde maatregelen zijn in voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Ondanks de zorgvuldige werkwijze is echter sprake van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Uit de door u aangeleverde informatie (woonvisie van Companen uit 2020 in opdracht van de gemeente De Bilt) blijkt dat er grote behoefte is aan woonvoorzieningen binnen de gemeente De Bilt. Daarnaast geeft u aan dat het project voorziet in een vermindering van de CO₂ uitstoot doordat de nieuwbouw in tegenstelling tot de huidige bebouwing volledig energieneutraal zal zijn.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om overtreding van de verbodsbepalingen van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

U geeft aan dat een alternatief scenario is het gebouw renoveren en deze om bouwen naar woningen. Dit is echter een zeer kostbare opgave en zal niet het gewenste resultaat opleveren; er is geen doelmatige herontwikkeling in het bestaande gebouw mogelijk en met renovatiewerkzaamheden kan niet worden gegarandeerd dat de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen behouden kunnen blijven. Immers ook met het renoveren van het huidige gebouw zal worden gekeken naar duurzaamheid (onder andere isoleren) en de bouw- en woonnormen van deze tijd. Met het slopen van de panden en het bouwen van nieuwe woningen is het mogelijk woningen te realiseren die zowel duurzaam zijn en voldoen aan de bouw- en woonnormen van deze tijd als in de toekomst geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.5 eerste, tweede en vierde lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Ontwerp en Omgeving op 29 oktober 2020, namens Gemeente De Bilt en de aanvulling hierop van 30 maart 2021, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Gemeente De Bilt

Adres: Postbus 300

Postcode en woonplaats: 3720 AH Bilthoven

Ontheffing 822341F5 voor het tijdvak van de verzenddatum van deze ontheffing tot en met 31 december 2025

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren, en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de Brandenburgerweg 67 te Bilthoven (zie bijlage 2 voor een kaart van de planlocatie).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
  - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
  - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 10, geregistreerd.

9. De maatregelen, genoemd in 'Activiteitenplan Ontwikkeling Zwembad Brandenburg van Bureau Ontwerp en Omgeving, alsmede de aanvullende beantwoording van 30 maart 2021 (zie bijlage 4 en bijlage 5) dienen te worden opgevolgd.
10. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
11. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van de werkzaamheden

12. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 2. Kaart Plangebied

Figuur 1. Ligging projectgebied zwembad Brandenburg.

Bijlage 3. Locaties en aantallen nest- en verblijfplaatsen

Figuur 2: Resultaten paaronderzoek. Witte stippen geven locaties van de paarverblijven aan.

5.3 Maatregelen

De eerste stap die genomen moet worden is het treffen van mitigerende maatregelen door het plaatsen van (tijdelijke) verblijfplaatsen. Deze moeten binnen 100 à 200 meter van de huidige verblijven worden aangebracht. Omdat er twee paarverblijven zijn vastgesteld moet er gemitigeerd worden met acht vleermuiskasten. Geschikte tijdelijke paarverblijven zijn bijvoorbeeld Schwegler 1FF, VK WS 01 (Vivarapro) of een gelijkwaardige vleermuiskast. Voor het plaatsen van tijdelijke paarverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van zes maanden voorafgaand aan de paarperiode. Dit betekent dat tijdelijke kasten uiterlijk 15 februari aanwezig moeten zijn. In deze periode kunnen de gewone dwergvleermuizen de kasten inspecteren. Vervolgens kunnen de vleermuizen deze kasten gebruiken als tijdelijke verblijfplaats, wanneer het gebouw ongeschikt wordt gemaakt.

De volgende stap die genomen moet worden is het ongeschikt maken van het gebouw. Dit moet plaatsvinden in de periode waarin vleermuizen het minst kwetsbaar zijn, namelijk tussen 15 april en 15 mei of tussen 15 augustus en 31 oktober. Deze periodes zijn gekozen in overeenstemming met de zoogdiervereniging en mevrouw M. Warringa van de Provincie Utrecht (persoonlijke communicatie, 16-10-2020). Gelet op de gewenningsperiodes van tijdelijke vleermuiskasten is de eerstvolgende periode waarin het gebouw ongeschikt gemaakt kan worden tussen 15 april en 15 mei 2021. Na de gewenningsperiode van zes maanden kan het gebouw ongeschikt worden gemaakt door de spouw flink te laten tochten. Dit kan bereikt worden door de muren op de hoeken van het gebouw volledige te verwijderen. Het doel van deze maatregel is dat vleermuizen het gebouw verlaten voordat de werkzaamheden gaan plaatsvinden. De opgehangen vleermuiskasten zullen in deze periode functioneren als (tijdelijke) verblijfplaats. Vijf dagen na het ongeschikt maken van het gebouw moet worden gecontroleerd of er nog vleermuizen aanwezig zijn. Als deze niet meer worden waargenomen kan de begeleidend ecooloog het gebouw natuurvrij verklaren en kan de sloop plaatsvinden. Hiermee is overtreding van 3.5 lid 1 van de Wnb voorkomen.

Als de bouwfase eenmaal begint moeten permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd in de nieuwe bebouwing. Permanente verblijfplaatsen kunnen op meerdere manieren worden gerealiseerd. Duurzame verblijfplaatsen kunnen in een spouwmuur worden gerealiseerd door deze toegankelijk te maken en geschikt te houden voor vleermuizen (bijv. door open stootvoegen). Verder kunnen permanente verblijfplaatsen gecreëerd worden door een meerlaagse gevelbetimmering aan te brengen. Daarnaast kunnen gevelkasten ingemetseld worden in de bebouwing, bijvoorbeeld van type IB VL 04 van Vivara Pro. Omdat er twee paarverblijven zijn aangetroffen moet er conform het kennisdocument met acht permanente kasten worden gecompenseerd.

6 MAATREGELEN EN PLANNING

6.1 Uitvoering van de werkzaamheden

De planning van de werkzaamheden is afgestemd op de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis en het gebruik als paarverblijf. Het is niet uit de sluiten dat deze paarverblijven eventueel nog in de winter of een ander jaargetijde worden gebruikt. De werkzaamheden die de vleermuizen kunnen verstoren vinden daarom plaats in de minst kwetsbare periode, namelijk half april tot half mei of half augustus t/m 31 oktober (zie tabel). Deze periodes zijn gekozen in overeenstemming met de zoogdiervereniging en mevrouw M. Warringa van de Provincie Utrecht (persoonlijke communicatie, 16-10-2020). Pas nadat het pand ongeschikt is gemaakt en de effectiviteit van deze maatregel is gecontroleerd, mag de sloop plaatsvinden. Met het in acht nemen van de gewenningperiode is de eerstvolgende mogelijkheid tot het ongeschikt maken van het gebouw tussen 15 april en 15 mei 2021.

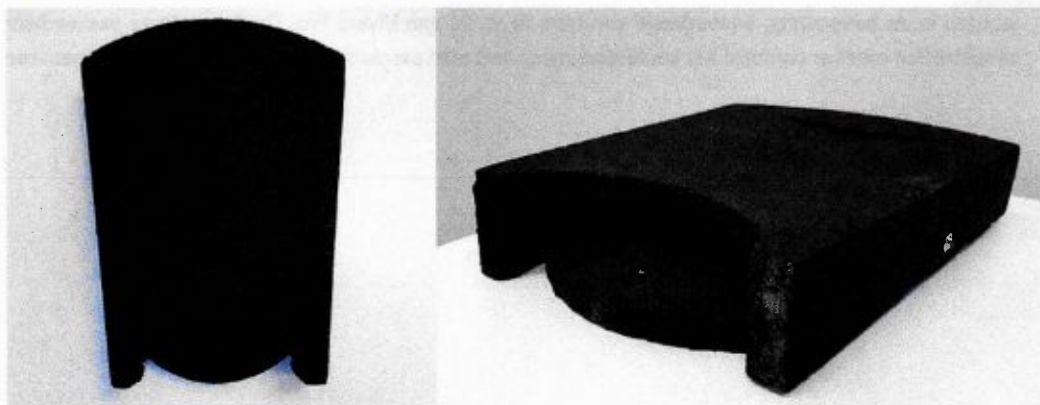
	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gewone dwergvleermuis												

De ecologische maatregelen worden in de onderstaande volgorde uitgevoerd:

- Ophangen tijdelijke verblijfplaatsen;
- Tijdig ongeschikt maken van het gebouw;
- Controle op effectiviteit;
- Bescherming tijdelijke verblijven;
- Sloop gebouw;
- Aanbrengen nieuwe verblijven;

6.2 Ophangen tijdelijke verblijfplaatsen

In totaal zijn in 2020 acht tijdelijke vleermuiskasten geplaatst. Vier van deze kasten zijn geplaatst op 23 en 24 juli 2020 (VMT1 – Zomerverblijfplaats). Deze kasten hebben geen achterkant, daarom is bij het nieuwe zwembad de achterkant van de kasten dichtgemaakt voor grip en extra isolatie. De overige vier (Vivara Pro type VK WS 01) zijn geplaatst op 28 oktober 2020 (figuur 3). Deze kasten zijn opgehangen conform de voorschriften van het kennisdocument van BU12 (figuur 4 en bijlage I). Dit houdt onder andere in dat ze allemaal op drie meter hoogte zijn geplaatst met een vrije invliegrouwe en buiten het bereik van predatoren (BU12, 2017). Voor deze tijdelijke verblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van minimaal zes maanden, dit betekent dat de vleermuizen zes maanden de tijd moeten hebben om de nieuwe verblijven te inspecteren. Dit houdt in dat het gebouw vanaf 28 april 2021 ongeschikt gemaakt mag worden indien de ontheffing is verleend.

Figuur 3: Vleermuiskast type VK WS 01 (Vivara Pro). Afmeting: 29 x 40 x 7 cm (b x h x d). Materiaal: Houtbeton.

Figuur 4. Locaties van de tijdelijke vleermuiskasten. Gele sterren geven kasten aan die opgehangen zijn op 23 en 24 juli 2020. Rode sterren geven kasten aan die zijn opgehangen op 28 oktober 2020.

6.3 Ongeschikt maken van het gebouw

Het ongeschikt maken van het gebouw kan plaatsvinden in de periode half april tot half mei of half augustus t/m 31 oktober. Dit moet minimaal vijf dagen voorafgaand de werkzaamheden gebeuren. Om het gebouw ongeschikt te maken als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis moet het gebouw gaan tochten. Dit kan bereikt worden door gaten in de muren te maken of door de dakbedekking los te maken, dan wel gaten hierin te maken. Er wordt aangeraden om **de muren op de hoeken** van het gebouw volledig te verwijderen, waardoor een flinke tocht in de spouwmuur ontstaat en licht kan doordringen. Gaten van 50x50 cm zijn vaak onvoldoende om tocht in de spouw te creëren (BIJ12, 2017). Het doel van deze maatregelen is dat vleermuizen uit het gebouw vertrekken voordat de werkzaamheden plaats gaan vinden.

6.4 Controle op de effectiviteit

Nadat de gebouwen ongeschikt zijn gemaakt moet er na vijf dagen een controle plaatsvinden. Deze controle vindt plaats in dezelfde vorm als het nader onderzoek naar vleermuizen. De temperatuur moet voor het uitvoeren van dit onderzoek dus boven de 10 graden Celsius liggen. Wanneer er nog steeds gewone dwergvleermuizen aangetroffen worden dan moeten de maatregelen worden uitgebreid. Na vijf dagen vindt er opnieuw een controle plaats. Wanneer er geen vleermuizen meer aanwezig zijn kan het gebouw natuurvrij worden verklaard door de begeleidend ecooloog en mogen de werkzaamheden uitgevoerd worden.

6.5 Bescherming tijdelijke verblijven

De tijdelijke verblijven moeten tijdens de werkzaamheden worden beschermd. Er mag geen (bouw)verlichting schijnen of uitstralen op de tijdelijke verblijven. Na uitvoering van de werkzaamheden blijven deze voorzieningen hangen. Als het gewenst is deze voorzieningen te verwijderen, kan dit pas nadat de permanente verblijven zijn geplaatst, de gewenningsperiode van deze kasten voorbij is en de afwezigheid van vleermuizen in de vleermuiskasten is aangetoond.

6.6 Sloop van bebouwing

De bebouwing moet gesloopt worden vanaf één zijde. Op deze manier hebben eventueel nog aanwezige dieren de mogelijkheid om te ontsnappen. Wordt een dier tijdens de werkzaamheden aangetroffen dan moet dit dier de kans krijgen om zichzelf in veiligheid te brengen. Bij onbekende situaties wordt contact opgenomen met de begeleidende ecoloog.

6.7 Aanbrengen permanente verblijfplaatsen

Bij de bouw van de nieuwe woningen worden op acht plaatsen permanente verblijfplaatsen gerealiseerd. Duurzame verblijfplaatsen kunnen in een spouwmuur worden gerealiseerd door deze toegankelijk te maken en geschikt te houden voor vleermuizen (bijv. door open stootvoegen). Verder kunnen permanente verblijfplaatsen gecreëerd worden door een meerlaagse gevelbetimmering aan te brengen of door gevelkasten in de bebouwing in te metselen, bijvoorbeeld van type IB VL 04 van Vivara Pro.

6.8 Logboek

Van alle werkzaamheden wordt een ecologisch logboek bijgehouden dat (digitaal) op de projectlocatie aanwezig is. Het is belangrijk dat alle mitigerende en compenserende maatregelen goed gedocumenteerd worden. Dit houdt in dat de locaties van de nestkasten duidelijk in beeld moeten worden gebracht, maar ook de datum waarop deze geplaatst worden. Daarnaast moet hierin komen te staan wanneer de controle wordt uitgevoerd op de afwezigheid van vleermuizen en wanneer het gebouw natuurvrij is verklaard. Ook als er bepaalde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden moet dit in het logboek worden vermeld. In Bijlage I is een logboek bijgevoegd, waarin de werkzaamheden zijn beschreven die tot nu toe zijn uitgevoerd.

6.9 Planning

De planning van de maatregelen die in dit hoofdstuk aan bod zijn gekomen staat in onderstaande tabel weergegeven.

	2020						2021					
	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni
Kwetsbare periodes												
Nestkasten ophangen	24 jul			28 okt								
Gewenningsperiode										Tot 28		
Doorlooptijd onthefing												
Gebouw ongeschikt maken										Vanaf 28*		
Afwezigheid controleren											Vanaf 3	
Start werkzaamheden											**	

* Nadat ontheffing is verkregen

** Nadat afwezigheid vleermuizen is bevestigd

7 WERKPROTOCOL

Juli/oktober 2020

- Acht tijdelijke vleermuiskasten opgehangen binnen 200m van het complex

Oktober 2020

- Ontheffingsaanvraag wordt ingediend (doorlooptijd van max. 20 weken)

>28 april 2021 (na verkrijgen ontheffing)

- Ongeschikt maken van complex d.m.v. het slopen van de muren op de hoeken van het gebouw. Evt. het maken van gaten in muren of verwijderen van kozijnen en/of dakbedekking
- Het doel is om tocht te creëren in het complex en de spouwmuuren, zodat vleermuizen het pand zullen verlaten

>3 mei 2021

- Controle op effectiviteit (nachttemperatuur >10 °C)
- Natuurvrij verklaring als er geen vleermuizen meer aanwezig zijn
- Als er wel vleermuizen aanwezig zijn, gebouw verder ongeschikt maken en na 5 dagen weer een controle

>4 mei 2021 (na natuurvrij verklaring)

- Aanvang sloop en werkzaamheden
- Realisatie van acht permanente vleermuisverblijven (open stootvoegen, gevelbetimmering of ingemetselde gevelkasten)

Logboek

Van alle werkzaamheden en maatregelen wordt een logboek bijgehouden. Hierin komt te staan welke maatregelen er zijn genomen, wanneer deze genomen zijn en wie er bij betrokken zijn geweest. Deze teksten worden zoveel mogelijk met foto's ondersteund (zie bijlage I).

Er zullen acht inmetselfkasten worden geplaatst van vivara pro type IB VL 05, 06 of 08 ([Inbouwstenen Vleermuizen | Vivara Pro](#)). Het ontwerp is nog niet definitief maar in de onderstaande modellen zijn plaatsen aangegeven waar de 8 kasten geplaatst kunnen worden.

Bij de achtertuinen moeten de kasten buiten invloed van licht geplaatst worden. Eventueel kan gekozen worden om de kasten te verplaatsen naar andere zijdes waar de vleermuizen minder last hebben van verlichting/verstoring. Verder zullen de kasten worden opgehangen volgens de regels van het kennisdocument (3m hoogte, buiten bereik van predatoren etc.).

De voorkeur heeft om de kasten aan de zijde van de waterplas of bij bomenrijen te plaatsen omdat hier gefoerageerd kan worden. Verder worden de kasten op verschillende windrichtingen geplaatst zodat er voldoende variatie is. Door de overmaat aan kasten worden niet alleen de twee paarverblijven gemitigeerd maar kan de lokale populatie er ook profijt van hebben.

Model 1

Model 2

Model 3 (twee naar waterplas, twee op zijkanten linkergebouw)

